

تاریخ ۱۱ اکتوبر ۲۰۲۶

حفیظ الله خالد

خاطراتی از بین سیوان فقید

در چهار دهه اخیر ملل متحد دیپلمات های زیادی را از کشور های مختلف جهان بحیث نماینده و فرستاده خاص سر منشی ملل متحد در افغانستان توظیف نموده ولی نام هیچکدام به اندازه بنین سیوان فقید در جامعه ما شناخته شده نبوده ، با نام بنین سیوان در کشور ما نه تنها سیاسیون کشور بلکه تعدادی از مردم عادی نیز آشنا بوده . بنین سیوان مانند هر مقام دیگر سیاسی در جامعه ما از خود مخالفین و هواخواهان داشته ، یک عده به دلایل مختلف بر وی و پلان صلح ملل متحد که نتوانست صلح و امنیت را در کشور ما به ارمغان بیاورد تاخته و وی را به عدم آشنائی از جامعه ما و همخوانی با منافع پاکستان و کشور های غربی متهم نموده ، ولی در پهلوی این عده کسان دیگری هم هستند که تلاش های خستگی ناپذیر بنین سیوان را در آن برهه سرنوشت ساز کشور ستوده از وی به نیکی یاد می نمایند .

د پانو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آن لاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

طوری که همه میدانند یک میانجی و مذاکره کننده صلح هر قدر مدبر و خیرخواه باشد، تا وقتی همه اطراف منازعه با وی همکاری صمیمانه نه نمایند وی قادر به انجام مؤفقانه وظایف خویش نخواهد شد، در رابطه به پلان صلح پنج فقره ای ملل متحد نیز همکاری همه جوانب ذریبست لازمی پنداشته می شد آنچه مربوط به تلاش های شخصی بنین سیوان بود ایشان شب و روز را برخورد یکی نموده تا حمایت همه طرف های ذریبست را بدست آورد او برای تحقق این هدف بار ها به اسلام آباد، پیشاور تهران، واشنگتن، مسکو، نیویارک، دهلی، ریاض و روم مسافرت نمود تا بالاخره در پایان این تماس های دوامدار توانست توافق همه کشور های ذریبست را در مورد پلان صلح ملل متحد بدست آورد.

در پهلوی کشور های ذریبست سران تنظیم های پیشاور و تهران نیز باید از پلان صلح ملل متحد حمایت می نمود با توجه به روحیه آشتی ناپذیری ما افغان ها که حتی دو طرف بر یک موضوع به سهولت توافق نه نموده راضی نمودن سران همه تنظیم های هفت گانه در پیشاور و تنظیم های هشت گانه در ایران از دشوار ترین بخش پروسه صلح بشمار میرفت این مانع نیز با برآورده شدن آخرین خواست و شرط سران تنظیم ها که استعفی مرحوم داکتر نجیب الله رئیس جمهور وقت بود برطرف و سران همه تنظیم ها از پلان صلح ملل متحد حمایت و تنها در مورد معرفی نماینده های خود به پست های کلیدی اداره مؤقت باهم به اصطلاح مصروف چانه زدن بوده هر تنظیم خواهان لقمه چربتری در اداره مؤقت بود و به همین دلیل آخرین جلسه سران تنظیم ها در منزل نواز شریف تا نیمه های شب دوام نموده ولی به توافق نرسیده امکان زیاد وجود داشت که آنها در یکی دو روز به نحوی در مورد معرفی نمایندگان خویش به توافق برسند ، چون اداره مؤقت صرف به مدت شش ماه بود.

تحركات جهت تخریب پلان صلح ملل متحد از چند روز قبل نه در پیشاور و تهران بلکه در داخل کشور و در چند صد متری ارگ ریاست جمهوری به شدت جریان داشت ، انتقال نیرو نظامی از مزارشریف به میدان هوایی کابل، اجازه ندادن به خروج داکتر نجیب الله ، قطع ارتباطات مخابراتی ایشان ، محاصره طیاره بین سیوان در آن شب همه و همه در هماهنگی کامل باهم صورت گرفته و هدف آن بود تا هر طوری شده پلان صلح ملل متحد خشی گردد، این توطئه بوسیله چند نظامی و

د پانو شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابلې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ

ملکی پائین رتبه صورت نگرفته بلکه از مقامات عالیرتبه حزبی و دولتی گرفته تا جنرالان بانفوذ نظامی در هماهنگی کامل با مرحوم احمد شاه مسعود در این تحرکات شامل و همه دست به هم داده تا از عملی شدن پلان صلح ملل متحد جلوگیری نمایند. مرحوم احمد شاه مسعود چند هفته بعد از تخریب پلان صلح ملل متحد در جلسه قومندانان کاپیسا و کوهستان با مباحثات این موضوع را چنین اعلام نمود "اگر ما فوراً دست بکار نمی شدیم یک روز بعد اداره بیطرف ملل متحد در کابل مستقر و به تعقیب آن عساکر ملل متحد وارد کشور می گردید، کلیب این بیانیه در یوتیوب موجود بوده " لذا انصافاً در چنین شرایط آقای بین سیوان چه کرده میتوانست ؟

بهر حال اکنون از قصه ملامت و سلامت گذشته قضاوت را در زمینه به شما واگذار و اجازه دهید یکی دو خاطره شخصی ام را از بنین سیوان فقید با شما شریک نمایم، نگارنده در دهه هشتاد که ایشان نماینده خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان و پاکستان و در عین حال رئیس دفتر اوسگاب در کابل و اسلام آباد بوده بحیث Liaison Officer با آن دفتر توظیف بوده. بین سیوان پیوند عاطفی عجیبی به مردم و کشور ما داشت، ایشان در بخشی از آخرین مصاحبه خویش اظهار داشت که قواره طاهری وی بیشتر به پشتون ها شباهت داشته و به همین علت در ملل متحد اکثراً او را افغان تصور نموده، وی نمی خواست پلان صلح او پلان صلح ملل متحد نامیده شود او استدلال می نمود که پلان متذکره کاملاً یک پلان صلح افغانی بوده. بین سیوان میخواست نظر و مشوره همه گروه ها و اقشار جامعه ما را در مورد پلان صلح ملل متحد بداند، تماس های ایشان با احزاب مستقر در تهران بعضاً بمذاق دیپلمات های غربی برابر نبوده ولی سیوان این تماس ها را لازمی می پنداشت.

در اواخر دوره مرحوم داکتر نجیب الله با استفاده از فضای نسبتاً باز، دو سه حزب سیاسی جدیداً تشکیل گردید باری بنین سیوان تقاضا نمود با رهبری حزب عدالت "نام دقیق آنرا فراموش نموده" دیدار نماید، ملاقات در تعمیر ریاست جمهوری آنوقت مقابل دروازه ارگ صورت گرفت، رهبری آن حزب جدیدالتاسیس که اکثراً وزرا و مامورین دوره شاه و جمهوریت بود همه دارائی القاب علمی داکتر، انجینر و آگاه از اوضاع بین المللی بوده، بنین سیوان که تا آنوقت اکثراً در پیشاور با سران تنظیمها با سبیل های انبوه و بلند ملاقات نموده از دیدن هیأت رهبری حزب عدالت که همه افراد

د پانو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ

تحصیل کرده با دریشی نیکتائی و مسلط به چندین زبان معتبر بین المللی بوده شگفت زده شده موجودیت اینگونه شخصیت ها را در اداره مؤقت ضروری دانسته ، هر باری که سیوان بکابل می آمد در جریان اقامت خویش با تعدادی از شخصیت ها از افشار مختلف جامعه ملاقات و نظریات ایشانرا در مورد پلان صلح ملل متحد جویا و یادداشت می نمود

بعد از تخریب پلان صلح ملل متحد در سالهای بعد بنین سیوان ازینکه پلان صلحی را که بخاطر آن هزاران کیلومتر سفر و چندین ماه شب و روز تلاش نموده بود در چند روز تخریب گردید کاملاً مایوس و سرخورده به نظر رسیده ، هر بار وقتی سخن از مرحوم داکتر نجیب الله و جنگ های تنظیمی به میان می آمد اورا بغض فرا گرفته، حالت وی برهم میخورد او این احساس را در مصاحبه با رسانه های بین المللی علنی نه نموده ولی در صحبت های شخصی ، خودش را مقابل مرحوم داکتر نجیب الله و مردم کشور ما بخصوص شهریان بیدفاع کابل مقصر دانسته ، وقتی این احساس مسئولیت بنین سیوان بحیث یک فرد خارجی را با مسئولیت ناپذیری سران تنظیم ها و اراکین بلند پایه چهار دهه اخیر کشور مقایسه نمائیم به تفاوت بزرگی برمی خوریم

بینن سیوان اخبار مربوط به تحولات کشور ما را تا همین اواخر بطور منظم تعقیب می نمود، وی باری از نگارنده تقاضا نمود تا آهنگ دوگانه نغمه و منگل با مطلع “آغای بینن سیوانه” را به انگلیسی برایش ترجمه نمایم چون آهنگ سرپاه بدگوئی و به ایشان بود لذا جرئت ترجمه و ارسال آنرا به ایشان نه نموده وی آن آهنگ را از کدام طریق دیگری ترجمه و در تماس با نگارنده با صدای گرفته که تأثر از آن احساس میگردید اظهار داشت که انتقاد آن هنرمند و مردم کشور ما را نسبت بخود درک می نماید. بهر حال بینن سیوان اکنون با این جهان وداع نموده و قرار است در چند ساعت آینده (بروز دوشنبه ۱۲ اکتبر) بعد از انجام مراسم تدفین در کلیسای ارمنی های شهر نیکوسیا بخانه ابدی اش انتقال گردد. در این میان آنچه واقعاً مرا می آزارد پیامی مملو از لطف ایشان به این حقیر است که متأسفانه بعد از درگذشت ایشان متوجه آن در مسنجر خویش گردید و نتوانستم در حیات . وی به موقع به پاسخ آن پرداخته

روح بنین سیوان این مبارز راه صلح و دوست مردم ما شاد و یادش گرامی باد

د پانو شمیره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

چند تصویر از دیدار سال قبل نگارنده با بنین سیوان فقید

حفیظ خالد

[بقیه مقالات و نوشته های نویسنده را در این لینک مطالعه نماید](#)

د پانو شمیره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خير و لولئ